

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 අභිතකර මතය

ලංකා සතොස ලිමිටඩ් සමාගමේ (“සමාගම”) 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට අදාළ සටහන්, සාරාංශගත වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලින් සමන්විත 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මාගේ වාර්තාවේ අභිතකර මතය සඳහා පදනම කොටසේ සාකච්ඡා කර ඇති කරුණුවල වැදගත් බව හේතුවෙන් සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළින් 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරිත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු නොකරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 අභිතකර මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවල වැදගත් බව හේතුවෙන් සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු නොකරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතීන්ට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිතීන් යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ අභිතකර මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම්

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, සමාගම අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරිත්වය සමාගම ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

සමාගමේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධව පරීක්ෂා කිරීමේ වගකීම, සම්බන්ධ පාර්ශව විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, සමාගමේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සැමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්සන්ධානයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, චේතනාන්විත මඟහැරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟ හැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාළත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම් වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව්කිරීම් ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතුය. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් වීමට හැකිය.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ සමාගමේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ සමාගමේ පාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, සමාගම ක්‍රියා කර ඇති බව,
- සිය බලතල, කාර්යභාරය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,

- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව,

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.5.1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම පිළිබඳ අභ්‍යන්තර පාලනය

ගනුදෙනු කළමනාකාරිත්වයේ පොදු සහ නිශ්චිත අධිකාරිබලය සහිතව ක්‍රියාත්මක කිරීම, අදාළ වන වාර්තාකරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූලව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට අවශ්‍ය වන පරිදි ගනුදෙනු සටහන් කිරීම සහ වත්කම් සඳහා ගිණුම් කටයුතුභාවය පවත්වාගෙන යාම, කළමනාකාරිත්වයේ පොදු සහ නිශ්චිත අධිකාරි බලය සහිතව පමණක් වත්කම්වලට ප්‍රවේශ වීම, සටහන් කරන ලද වත්කම් සඳහා වූ ගිණුම්කටයුතුභාවය පවත්වා වත්කම් සමඟ සාධාරණ කාල වකවානුවලදී සැසඳීම සහ වෙනස්කම් ඇතොත් ඒවා සම්බන්ධයෙන් නිසි පියවර ගැනීම ආදිය සඳහා සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාගැනීමට ප්‍රමාණවත් “මනාලෙස සැලසුම් කරන ලද” අභ්‍යන්තර ගිණුම්කරණ පාලන පද්ධතියක් ආයතනය විසින් පවත්වාගෙන යාම අවශ්‍ය වේ. පොදු ලෙජරය, ජර්නලය, ජර්නල් වවුචර්, ගෙවීම් වවුචර් ආදී ප්‍රධාන ගිණුම්කරණ වාර්තා පවත්වාගෙන යාම සම්බන්ධ විගණන නිරීක්ෂණ පහත සඳහන් මාතෘකා යටතේ ඇතුළත් කර ඇත.

1.5.2 ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූල නොවීම

අදාළ ප්‍රමිතියට යොමුව සහිතව අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 01 අනුව, සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන අයිතමවලට අදාළ පසුගිය වර්ෂයේ තොරතුරු වෙනස් කිරීම හා නැවත වර්ගීකරණය කිරීම සිදු කරන්නේ නම් එය ප්‍රමිතියේ ඡේද අංක 41 පරිදි හෙලිදරව් කළ යුතු වුවත් සංසන්දනාත්මක තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීමේදී වර්ගීකරණයේ වෙනස්කම් කර තිබුණද එසේ හෙලිදරව් කර නොතිබුණි.	2021 වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී පසුගිය වර්ෂයේ තොරතුරු වෙනස් කිරීමට හා නැවත වර්ගීකරණය අවශ්‍ය වන්නේ නම් ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත 1 අනුව කටයුතු කරනු ඇත.	එකඟ වී ඇති පරිදි ප්‍රමිතිය අනුව කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිත අංක 02 ප්‍රකාරව තොග අගය කිරීමේදී පිරිවැය හෝ ශුද්ධ උපලබ්ධි යන අගයෙන් අඩු අගයට ගිණුම්ගත කළ යුතු වුවත් තොග පිරිවැයට ගිණුම්ගත කර තිබුණි. තවද මෙම තොගවල වයස් විශ්ලේෂණයක්ද විගණනයට ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි. තොග ගබඩාවල මනුෂ්‍ය පරිභෝජනයට නුසුදුසු භාණ්ඩ, කල් ඉකුත් වූ භාණ්ඩ, තොග භානි හා තොග අඩුමාන අවසාන වෙළඳ භාණ්ඩ තොගයේ ඇතුළත් වූ අතර ශුන්‍ය අගයක් ඇති එම තොග වර්තමාන වෙළඳ මිලට ගිණුම් තබා තිබුණි. වාර්ෂික භෞතික තොග පරීක්ෂාවකින් එම තොග ඉවත් කිරීමට සමාගම කටයුතු කර නොතිබුණි.	ආයතනයේ ස්වාභාවය අනුව ප්‍රායෝගිකව තොගයේ ශුද්ධ උපලබ්ධි අගය නිර්ණය කර නැත. 2021 වර්ෂයේ සියලුම අලෙවිසල් පරිගණක ගත කිරීමේ ක්‍රියාවලියේදී තොග භෞතිකව සත්‍යාපනය කර ඇත.	ප්‍රමිතිය අනුව කටයුතු කළ යුතුය.
(ඇ) ස්ථාවර වත්කම් මිලදී ගැනීම්වල එකතුව රු.98,501,656 ක්, ස්ථාවර වත්කම් ක්ෂය වියදම රු.479,399,081 ක්, සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාළ ණය පොලිය ගෙවීම රු.569,128,891 ක්, ණය	විගණනයේ දක්වා ඇති කරුණු සැලකිල්ලට ගෙන 2021 වර්ෂයේ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය නිවැරදිව සකස්	ප්‍රමිතිය අනුව කටයුතු කළ යුතුය.

වාරික ගෙවීම් එකතුව රු.27,466,343 ක්, පිළිවෙලින් මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනයේ රු.57,125,518 ක්, රු.438,022,943 ක්, රු.438,539,397 ක් හා රු.90,492,480 ක් ලෙස දක්වා තිබුණි. තවද, 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට රු.49,095,302 ලැබිය යුතු ස්ථාවර තැන්පතු පොලිය මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනයේ මුදල් හා මුදල් සමාන දෑ යටතේ දක්වා තිබීම, රජයේ ප්‍රදාන නොලැබීම හේතුවෙන් රඳවා ගත් ඉපැයීම් ගිණුමට ගැලපීම් කර තිබුණු 2019 වර්ෂයට අදාළ රු.34,959,767 ක ලැබිය යුතු රජයේ ප්‍රදාන, මූල්‍ය ක්‍රියාකාරකම් යටතේ මුදල් යෙදවුමක් ලෙස දක්වා තිබීම හේතුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශනයේ ඇතුළත් මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති 7 අනුව සකස් කර නොතිබුණි.

කිරීමට කටයුතු කරනු ඇත.

(ඇ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 16 හි 51 ඡේදය ප්‍රකාරව දේපළ, පිරියත හා උපකරණවල එලදායී ජීව කාලය, ක්ෂය ප්‍රතිපත්තින් ආදිය වාර්ෂිකව සමාලෝචනය කළ යුතු වුවත් සමාගම විසින් එසේ කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි. ඒ හේතුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට ශුද්ධ පොත් අගය ශුන්‍ය වී ඇති දැනට භාවිතයේ පවතින ප්‍රත්‍යාගණනය නොකරන ලද දේපළ, පිරියත හා උපකරණවල පිරිවැය රු.227,380,036 ක් විය.

ස්ථාවර වත්කම් ප්‍රත්‍යාගණනයක් සිදු කළ ප්‍රථම අවස්ථාව වූ බැවින් වැරදි අඩුපාඩු සිදු වී ඇත. ඒවා නිවැරදි කර ගනිමින් ඉදිරියේදී ස්ථාවර වත්කම් ප්‍රත්‍යාගණනයක් සිදු කිරීමට බලාපොරොත්තු වේ.

ප්‍රමිතිය අනුව කටයුතු කළ යුතුය.

(ඉ) 2010 වර්ෂයේ සිට 2019 වර්ෂය දක්වා සමාගමේ බාහිර පාර්ෂවයන්ගෙන් ලැබිය යුතු ශේෂ ඒකතුව රු. 604,664,264 ක් සඳහා 2015 – 2018 කාලය තුළ අපහායනය කර තිබුණ අතර ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති අංක 36 හි 114 වගන්තිය අනුව වාර්ෂිකව සමාලෝචනය කළ යුතු වුවත් එසේ කර නොතිබුණි.

එක් ආයතනයක් වෙත ගෙවන ලද අත්තිකාරම් මුදල අය කර ගැනීම සම්බන්ධව 2021 වර්ෂයේදී අය කර ගැනීමට කටයුතු සිදු කරමින් පවතී.

ප්‍රමිතිය අනුව අපහායනය සඳහා වෙන් කිරීම වාර්ෂිකව සමාලෝචනය කළ යුතුය.

1.5.3 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

නිර්දේශය

(අ) 2019 වර්ෂයේදී සිදු කළ ප්‍රත්‍යාගණනය අනුව දේපළ, පිරියත හා උපකරණ අයිතම් 2371 ක් පවත්න බව වාර්තා කර තිබුණද ප්‍රත්‍යාගණන වටිනාකම හඳුනා නොගැනීම නිසා ගිණුම්ගත කර නොතිබුණි. මේ පිළිබඳව අදාළ තක්සේරු කරුගෙන් විමසීමකින් තොරව තක්සේරු ගාස්තු වශයෙන් රු.5,133,896 ක් ගෙවා තිබුණි.

ප්‍රත්‍යාගණන වටිනාකම හඳුනාගෙන නොමැති වත්කම් ලෙස දක්වා ඇත්තේ 2019 වර්ෂයේ ප්‍රත්‍යාගණනය සිදු කරගෙන යන අතරතුරදී මිලදී ගත් ස්ථාවර වත්කම් වේ.

2019 වර්ෂයේ මිලදී ගත් ස්ථාවර වත්කම් නොවන බව නිරීක්ෂණය විය. ප්‍රත්‍යාගණන වටිනාකම හඳුනා ගෙන ගිණුම්ගත කළ යුතුය.

(ආ) 2019 වර්ෂයේදී ප්‍රත්‍යාගණනය කර තිබුණු වත්කම්වල ඵලදායී ජීවිත කාලය සමාලෝචනය කර නොතිබුණි. තවද, 2020 දෙසැම්බර් 31 දිනට ගිණුම් ගත කර තිබුණු ක්ෂය වියදම, විගණක විසින් ගණනය කළ ක්ෂය වියදමට වඩා රු.186,285,902 ක් අඩුවෙන් ගිණුම්ගත කර තිබුණි.

අදහස් දැක්වීම සඳහා විගණනය විසින් සපයා ඇති දත්ත ප්‍රමාණවත් නොවන අතර විගණනය අනුව කරන ලද ගණනය කිරීම් සම්බන්ධයෙන් සවිස්තරාත්මක තොරතුරු ලද පසුව කරුණු දැක්විය හැකිය.

විගණනය අනුව ගණනය කිරීම් සඳහා සවිස්තරාත්මක තොරතුරු ඉදිරිපත් කර ඇති බැවින් සමුච්ඡිත ක්ෂය නිවැරදි කළ යුතුය.

(ඇ) දේපළ, පිරිසත හා උපකරණ ගිණුම්වල ආරම්භක ශේෂ හා ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනයේ ආරම්භක ශේෂය අතර රු.675,434,885 ක වෙනසක් විය. මෙම වෙනස තුළ 2013 වර්ෂයේ සිට ලෙජරයේ පැවත එනමුත් ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනයේ හඳුනා නොගත් රු.529,010,712 ක ශේෂයක්ද විය. රු.18,821,440 ක් වූ මෝටර් වාහන, රු.3,642,602 ක් වූ සන්නිවේදන උපකරණ හා රු.22,798,843 ක් වූ සමුපකාර තොග වෙළඳ සංස්ථාවෙන් පවරා ගත් වත්කම්, ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනයේ ඇතුළත් කර නොතිබුණ අතර ඊට අදාළ උපලේඛනද ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

පෙර පැවති පරිගණක පද්ධතියේ සිට දැනට භාවිතයේ පවතින පරිගණක පද්ධතිය වෙත පද්ධතිය වෙනස් කිරීමේදී ඇතුළත් කරන ලද වෙන් වෙන් වශයෙන් සවිස්තරාත්මක තොරතුරු නොමැති ආරම්භක ශේෂයන් වේ. වර්තමානය වන විට මෙම වත්කම් සියල්ලම ක්ෂය වී අවසන් වී ඇති නිසා මූල්‍ය ප්‍රකාශන මත බලපෑමක් නොමැත. සමුපකාර තොග වෙළඳ සංස්ථාවෙන් පවරාගත් වත්කම් ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනයට ඇතුළත් කිරීම සඳහා සවිස්තරාත්මක තොරතුරු නොමැත.

වටිනාකම ශුන්‍ය වී ඇති වත්කම් භාවිතයේ පවතින බැවින් මූල්‍ය ප්‍රකාශන සඳහා බලපෑමක් ඇත. එබැවින් එම වත්කම් ප්‍රමිතිය අනුව ප්‍රත්‍යාගණනය කළ යුතු අතර වත්කම් භෞතිකව පරීක්ෂා කර ලේඛන ගත කළ යුතුය.

(ඈ) මූල්‍ය ප්‍රකාශනයේ දේපළ, පිරිසත හා උපකරණ සඳහා වූ සටහන් අංක 12 අනුව වත්කම් ඉවත් කිරීම් වශයෙන් රු.6,104,439 ක් දක්වා තිබුණද එය සත්‍ය වශයෙන්ම ඉවත් කිරීමක් නොව වත්කම්වල පිරිවැය සටහන් කිරීමේදී සිදු වූ වැරදි නිවැරදි කිරීම් වූ බැවින් එම නිවැරදි කිරීම් දේපළ, පිරිසත හා උපකරණ ගිණුම්වලින් කළ යුතු වුවත් එය සටහනෙහි වත්කම් ඉවත් කිරීම් ලෙස දක්වා තිබුණි.

2021 වර්ෂයේදී ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනය නිවැරදිව පෙන්වීමට අවශ්‍ය කටයුතු සිදු කර ඇත

මූල්‍ය ප්‍රකාශන නිවැරදිව ඉදිරිපත් කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

(ඉ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට රු.58,881,068 ක් වූ අස්පාඨය වත්කම් සඳහා ක්‍රමක්ෂය වෙන්කිරීම රු.940,589 ක් අඩුවෙන් ගිණුම්ගත කර තිබුණ හෙයින් ඒ හා සමාන ප්‍රමාණයෙන් වර්ෂයේ අලාභය අඩුවෙන්ද අස්පාඨය වත්කම් ශුද්ධ පිරිවැය වැඩියෙන්ද දක්වා තිබුණි.

අදහස් දක්වා නොතිබුණි.

ක්‍රමක්ෂය ගණනය කිරීම් නිවැරදිව ගිණුම්ගත කළ යුතුය.

- (ඊ) ආයතන සම්පත් සැලසුම් පද්ධතිය (ERP) සංවර්ධනය හා ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය සඳහා 2019 වර්ෂයට අදාළ ක්‍රමක්ෂය විලම්භීත ආදායම වූ රු.9,908,789 ක් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ගිණුම්ගත කිරීම හේතුවෙන් එම ප්‍රමාණයෙන් පසුගිය වර්ෂයේ ලාභය අඩුවෙන්ද සමාලෝචිත වර්ෂයේ ලාභය වැඩියෙන්ද දක්වා තිබුණි. අදහස් දක්වා නොතිබුණි. කාලවිච්ඡේදයට අදාළව විලම්භීත ආදායම නිවැරදිව ගිණුම්ගත කළ යුතුය.
- (උ) රු.52,962,079 ක් වූ සමාලෝචිත වර්ෂයේ තොග හානිය සඳහා රක්ෂණ ආවරණයෙන් රු.2,655,196 ක්ද සේවකයින්ගෙන් රු.4,618,885 ක්ද අය කර ගෙන තිබුණු අතර ශුද්ධ අලාභය රු.45,687,998 ක් ලාභාලාභ ගිණුමේ හඳුනා ගෙන නොතිබුණි. අදහස් දක්වා නොතිබුණි. තොග හානි පිරිවැය, එය ආවරණය කිරීම හා ශුද්ධ තොග අලාභය නිවැරදිව ගිණුම්ගත කළ යුතුය.

1.5.4 නොසැසඳූ පාලන ගිණුම් හෝ වාර්තා

විෂයය	මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව වටිනාකම	අනුරූපී වාර්තා අනුව වටිනාකම	වෙනස	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
	රු.	රු.	රු.		
සමුපකාර තොග වෙළඳ සංස්ථාවට ගෙවිය යුතු මුදල	1,924,384,456	2,224,015,697	299,631,241	සමුපකාර තොග වෙළඳ සංස්ථාව සමග මේ වන විට ශේෂ සැසඳීම් සිදු කර ඇති අතර මෙම වෙනසට හේතූන් ලෙස ආපසු හරවා යැවූම් අඩු කිරීම, ප්‍රවාහන අනුපාත වල සිදු වූ වෙනස්කම්, weighbridge charges, Lorry shortages දැක්විය හැකිය.	වෙනස නිරවුල් කර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

1.5.5 සංවිධානයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම

විගණන නිරීක්ෂණය

සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයේ සමාගමේ උපතාවය රු.1,387,666,643 ක් මෙන්ම ජංගම වත්කම් ඉක්ම වූ ජංගම වගකීම් රු.5,179,539,408 ක් වූ අතර ඒ හේතුවෙන් සමාගමට සිය වත්කම් තුළින් එහි වගකීම්වලට මුහුණදීමේ හැකියාව සහ අඛණ්ඩව පවත්වා ගෙන යාමේ හැකියාව භාණ්ඩාගාර ප්‍රතිපාදන ලබාදීමකින් තොරව අවිනිශ්චිත තත්ත්වයක පැවතුණි. මෙම තත්ත්වයට බලපාන ප්‍රධාන හේතුව ලෙස ගෙවිය යුතු වෙළඳ හා අනෙකුත් ණය ශේෂ වටිනාකම මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව රු.23,963,605,034 ක් වීම, නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී තනතුරු සඳහා වසර එකට හා වසර දෙකට අඩු කාලයක් සඳහා කොන්ත්‍රාත් පදනමින් බඳවා ගැනීම හා ජ්‍යෙෂ්ඨ, තෘතීය හා ද්විතීය මට්ටමේ ශ්‍රේණිවල තනතුරු 812 ක් පුරප්පාඩුව පැවතීම ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණු බව නිරීක්ෂණය විය. සමාලෝචිත වර්ෂයේදී අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය අනුව සහල් ආනයනය සඳහා ලබා ගත් ණය මුදලෙහි වාර්ෂික ණය වාරිකය හා පොලිය සඳහා පමණක් භාණ්ඩාගාරය ප්‍රතිපාදන ලබා දී තිබුණු අතර වත්කම් මිලදී ගැනීම සඳහා ප්‍රතිපාදන ලබා දී නොතිබුණු බැවින් භාණ්ඩාගාර ප්‍රතිපාදන ලබා දීමද අවිනිශ්චිත තත්ත්වයක පැවතුණි. සමාගමේ මෙහෙයුම් කටයුතු අඛණ්ඩව පවත්වා ගෙන යාම සඳහා ගෙන ඇති පියවර සම්බන්ධයෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල හෙළිදරව් කර නොතිබුණි.

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

අදහස් දක්වා නොතිබුණි.

නිර්දේශය

කාරක ප්‍රාග්ධනය කළමනාකරණය කළ යුතු අතර සමාගමට අවශ්‍ය කළමනාකරණ කාර්ය මණ්ඩලය ස්ථිර පදනමින් බඳවා ගත යුතුය.

1.5.6 විගණනය සඳහා ලිඛිත සාක්ෂි නොවීම

විෂය	මුදල	නොසැපයූ විගණන සාක්ෂි	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) තොග හානිය	රු. 52,962,079	භාණ්ඩ සමීක්ෂණ වාර්තා, ලෙජර් ගිණුම්	අදහස් දක්වා නොතිබුණි.	වාර්ෂිකව භාණ්ඩ සමීක්ෂණය කර තොග හානි හඳුනා ගත යුතුය.
(ආ) ඉදිරියට ගෙවූ විදුලිය හා ජල ගාස්තු	2,566,613	බිල්පත්, ගෙවීම් වවුචර්	ඉදිරියට ගෙවූ විදුලිපත්, ජල බිල්පත්වලට අදාළ සැසඳීම් කටයුතු මේ වන විට සිදු කරමින් පවතී.	අදාළ වියදම් සනාථ කර ගැනීම සඳහා බිල්පත් තබා ගත යුතුය.

1.6 ලැබිය යුතු සහ ගෙවිය යුතු ගිණුම්

1.6.3 ලැබිය යුතු මුදල්

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සඳහන් රු.816,312,796 ක් වූ වෙළඳ ලැබිය යුතු ශේෂයට අදාළව ණයගැතියන් 35 දෙනෙකුගෙන් ශේෂ සනාථන කැඳවූ අතර ඉන් එක් ණයගැතියකු පමණක් ප්‍රතිචාර දක්වා තිබුණි. එම ණයගැතියා විසින් සනාථ කළ ශේෂය රු.97,565,593 ක් වූ අතර සමාගමේ ගිණුම් අනුව එය රු.100,408,798 ක් වූයෙන් වෙනස රු.2,843,205 ක් විය.	ණයගැති ශේෂ සනාථ කිරීම් ලිපි යැවූ අතර ප්‍රතිචාර දක්වන ලද ලිපි විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් කළ අතර ප්‍රතිචාර නොදක්වන ලද ණයගැතියන් සම්බන්ධයෙන් සමාගම වගකීමට නොබැඳේ.	ණයගැති ශේෂ සනාථ නොකිරීම සම්බන්ධයෙන් පසු විපරම් කළ යුතුය.
(ආ) COVID 19 හේතුවෙන් භාණ්ඩ අලෙවි කිරීම හා බෙදාහැරීම අත්තර් ජාල හා වෙනත් ආයතන මගින් සිදු කර තිබුණ අතර භාණ්ඩ බෙදාහැරීමට හාර දෙන අවස්ථාවේදී ණයට විකුණුම් වශයෙන් ගිණුම්ගත කර තිබුණි. ණයගැති ශේෂයට වඩා වැඩි මුදලක් එම ණයගැතියන්ට පියවා තිබුණ බැවින් එම මුදලට අදාළ විකුණුම් සටහන් වී නොමැති බව විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය. රු.781,728 ක් වූ වැඩි මුදලට හේතු වූ කරුණු අනාවරණය කර ගැනීමට සමාගම කටයුතු කර නොතිබුණි.	නොපියවූ අරමුදල් ගිණුමේ සැසඳීම් කටයුතු 2021 වසර වන විට අවසන් කර ඇත.	නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

1.6.2 ගෙවිය යුතු මුදල්

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) ගෙවිය යුතු ගිණුමට අදාළව උපලේඛනයෙහි සඳහන් ශේෂය රු.9,268,228,953 ක් වූ අතර මූල්‍ය ප්‍රකාශනයෙහි සඳහන් ශේෂය රු.9,230,562,595 ක් වූයෙන් වෙනස රු.37,666,358 ක් විය. සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසාන දිනට රු.9,230,562,595 ක් වූ වෙළඳ ගෙවිය යුතු ශේෂ එකතුව ණය හිමි වයස් විශ්ලේෂණය අනුව දින 180 ට වැඩි කාණ්ඩයට ඇතුළත් කර තිබුණ හෙයින් ණය හිමියන්ගේ වයස් විශ්ලේෂණය විගණනයේදී නිවැරදිව හඳුනා ගත නොහැකි විය. රු.3,700,111,704 ක් වූ ණය හිමියන් 27 දෙනෙකුගෙන් ශේෂ සනාථ කිරීම් කැඳවූ අතර ඉන් කිසිදු ණය හිමියකු ප්‍රතිචාර දක්වා නොතිබුණි.	වෙනසට හේතුව වූයේ “Pronto” පද්ධතියෙන් ණයහිමි උපලේඛණ හරහා ගණුදෙනු සටහන් නොවී සෘජුව ණයහිමි පාලන ගිණුමට ගණුදෙනු සටහන් වීමය. වර්තමානයේ පද්ධතිය මගින් මේ ආකාරයට ගණුදෙනු සටහන් වීම අවහිර කර ඇත. මෙම වෙනස නිවැරදි කිරීමට අවශ්‍ය පියවර ගනිමින් තිබේ. ණයහිමි ශේෂ සනාථ කිරීම් ලිපි සඳහා ප්‍රතිචාර දක්වන ලද ලිපි විගණනය සඳහා ඉදිරිපත් කර ඇත.	ද්ධති අතර මාරු කිරීමේදී නිවැරදිව කිරීමට කටයුතු කළ යුතු අතර ණයහිමි ශේෂ සනාථ නොකිරීම සම්බන්ධයෙන් පසු විපරම් කළ යුතුය.

(ආ) 2016 හා 2017 වර්ෂවලදී භාණ්ඩ මිලදී ගත් බවට ලිඛිත සාක්ෂි නොමැතිව සැපයුම්කරුවන් විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද ඉන්වොයිසි මත ගෙවීම් සඳහා රු.12,489,577 ක හා සැපයුම්කරුවන් තුන්දෙනෙකු සඳහා ඇස්තමේන්තුවක් මත රු.25,000,000 ක ප්‍රතිපාදන වෙන් කර තිබුණි. 2019 වර්ෂයේදී මුළු ප්‍රතිපාදිත මුදල වූ රු.37,489,577 ක් සැපයුම්කරුවන්ට බැර කර විකුණුම් පිරිවැයට හර කර තිබුණි. සමාලෝචිත වර්ෂයේදී මෙම ද්විත්ව සටහන ගිණුම්වලින් ඉවත් කර (Reverse) තිබුණ අතර එම ගැලපීම සමුච්චිත ලාභයට කළ යුතු වුවත් සමාලෝචිත වර්ෂයේ විකුණුම් පිරිවැයට ගැලපීම හේතුවෙන් වර්ෂයේ අලාභය එම අගයෙන් අඩුවෙන් දැක්විණි. මෙම ප්‍රතිපාදන වෙන් කර තිබුණු සැපයුම්කරුවන්ගෙන් පසුව භාණ්ඩ මිලදී ගැනීම් හා ගෙවීම් කර තිබුණු බැවින් මෙම ඉන්වොයිසිපත් ඉදිරිපත් කිරීම හා ගිණුම්වලින් මහභැරී තිබීම සම්බන්ධයෙන් පරීක්ෂාවක් කර නොතිබුණි. ගැනුම් ඇණවුමකින් හා භාණ්ඩ නිකුත් කිරීමේ පත්‍ර නිකුත් කිරීමකින් තොරව ඉදිරි වර්ෂවලදී ඉන්වොයිසි පත්‍ර ලැබේ යැයි උපකල්පනය මත රු.25,000,000 ක් ඇස්තමේන්තු ප්‍රතිපාදන වෙන් කිරීම තුළින් භාණ්ඩ මිලදී ගැනීමේ සිට සැපයුම්කරුවන්ට ගෙවීම දක්වා වූ ක්‍රියාවලියේ දුර්වලතා හා වංචා කිරීමේ අවස්ථා පවතින බව තවදුරටත් නිරීක්ෂණය විය.

අදහස් දක්වා නොතිබුණි.

ගැනුම් ඇණවුම, භාණ්ඩ නිකුත් කිරීමේ පත්‍ර හා ඉන්වොයිසි පත්‍ර මත හඳුනා ගත් ණය හිමියන් සඳහා පමණක් ගෙවීම් කළ යුතුය.

1.6.3 අත්තිකාරම්

විගණන නිරීක්ෂණය

2013 වර්ෂයේ සිට පවතින කුලී අත්තිකාරම් ගිණුමේ හා කුලී තැන්පත් ගිණුමේ පිළිවෙලින් රු.3,498,678 ක හා රු.1,484,265 ක හඳුනා නොගත් හර ශේෂ නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි. සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට අත්තිකාරම් ගිණුමේ ශේෂයෙහි 2015 වර්ෂයේ සිට පැවත එන අලෙවිසැල් 59 කට අදාළව රු.6,057,734 ක් වූ හඳුනා නොගත් බැර ශේෂ පවතින අතර 2022 ජුනි 15 දින වන විටත් එම ශේෂ හඳුනාගෙන නිරවුල් කිරීමට සමාගම කටයුතු කර නොතිබුණි.

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

පෙර පරිසඤක පද්ධතියේ සිට වර්තමාන පරිසඤක පද්ධතියට වෙනස් කිරීමේදී ඇතුළත් කරන ලද සවිස්තරාත්මක තොරතුරු නොමැති ආරම්භක ශේෂයන්ය.

නිර්දේශය

පද්ධති අතර මාරු කිරීමේදී නිවැරදිව කළ යුතු අතර එම ශේෂ හඳුනාගෙන නිරවුල් කිරීමට සමාගම කටයුතු කළ යුතුය.

1.7 නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 1958 අංක 15 දරන සේවක අර්ථසාධක අරමුදල් පනතේ 8 වගන්තිය හා 1980 අංක 46 දරන සේවා නියුක්තිකයන් ගේ භාර අරමුදල් පනතේ 15 වන වගන්තිය	<p style="text-align: center;">රු.</p> <p>ඒ ඒ පනත අනුව සෑම සේවකයකුගේම වැටුපෙන් සේවකයාගේ දායකය හා සේවා යෝජකයාගේ දායකය එකතුව සියයට 20 ක් සේවක අර්ථසාධක අරමුදලට හා සියයට 3 ක සමාගමේ දායකය සේවා නියුක්තිකයන්ගේ භාර අරමුදලට දායක විය යුතුය. එසේ වුවද සමාගමේ සේවා නියුක්තව සිටින අනියම් සේවකයන් සඳහා සේවක අර්ථසාධක අරමුදලෙන් හා සේවා නියුක්තිකයන්ගේ භාර අරමුදලෙන් දායකත්වය ලබා ගෙන නොතිබුණි. ඒ අනුව සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්වෙන අනියම් සේවකයන්ගේ ශුද්ධ වැටුප අනුව සේවක අර්ථසාධක අරමුදලට රු.55,821,044 ක් හා සේවා නියුක්තිකයන්ගේ භාර අරමුදලට රු.8,373,157 ක් දායක වී නොතිබුණි. මෙසේ අරමුදලට දායක නොවීම නිසා සමාගමට එරෙහිව එම අරමුදල් මගින් අධිභාර පැනවීම සිදු කරනු ලබන අතර මෙතෙක් දායක නොවුණු සියයට 20 දායකත්වය සේවකයාගෙන් අය කර ගැනීමකින් තොරව සමාගමට දැරීමට සිදුවන බව නිරීක්ෂණය විය.</p>	<p>බාහිර සැපයුම්කරුවෙක් මගින් සේවයේ යොදවා ඇති සේවකයන් සඳහා සේ.අ.අරමුදලට හා සේ.නි.භා. අරමුදලට දායක මුදල් බැරකිරීමේ වගකීම අදාළ සැපයුම්කරුගේ වගකීමට යටත්ව ගිවිසුම් වලට එළඹ ඇත. දෛනිකව ශ්‍රමිකයන් වෙනුවෙන් වැටුප් ගෙවීම සිදු කරන අතර බොහෝ අවස්ථාවන්හිදී එකම කම්කරු දෛනිකව සේවයේ යෙදවීමක් සිදු කර නොමැත. තවද ප්‍රධාන කාර්යාලයේ එක් එක් අංශ වෙත මාස 6 - 12 පුහුණු කාලසීමාවන් සඳහා යොදවා ඇති පුහුණු ශ්‍රමිකයන් සඳහා ගෙවන ලද දීමනාද මෙම කාණ්ඩයට ඇතුළත් කර ඇත.</p>	<p>වෙනත් ආයතනවලින් ලබා ගන්නා සේවකයින්ගේ එම අරමුදල් සඳහා දායක වන බවට තහවුරු කර ගත යුතු අතර එක් දිනක සඳහා වුවද වැටුප් ගෙවීම් කර තිබේ නම් දායක මුදල් අය කළ යුතු බව පනතේ සඳහන් වන බැවින් පනත අනුව කටයුතු කළ යුතුය.</p>
(ආ) 2017 ඔක්තෝබර් 25 දිනැති අංක 05/2017 දරන කළමනාකරණ සේවා චක්‍රලේඛය	<p>රජය සතු සමාගම්වල ජ්‍යෙෂ්ඨ මට්ටමේ නිලධාරීන්ට ගෙවන මාසික වෘත්තීය දීමනාව සේවා කාලය පදනම්ව ගෙවිය යුතු වුවත් ඒය නොසලකා ගෙවීම් කිරීම නිසා 2020 වර්ෂයේදී නිලධාරීන් 6 දෙනෙකුට රු.504,000 ක්ද 2021 වර්ෂයේදී නිලධාරීන් 9 දෙනෙකුට රු.589,000 ක්ද වැඩියෙන් ගෙවා තිබුණි.</p>	<p>2014 අගෝස්තු 27 දින පැවති අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩල රැස්වීම් අංක 44 - 6.1 මගින් සියලු වෘත්තීය සුදුසුකම් සපුරා ඇති අය සඳහා රු.10,000 දීමනාවක් මාසිකව අනුමත කර ඇත.</p>	<p>චක්‍රලේඛය අනුව සියළු දීමනා සඳහා කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තු වේ අනුමැතිය ලබා ගත යුතුය.</p>

(ඇ) 2018 දෙසැම්බර් 07 දිනැති අංක 03/2018 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛය	සමාගමේ කාර්යය මණ්ඩලයට ගෙවිය යුතු වාර්ෂික ප්‍රසාද දීමනාව රු.3,000 වුවත් සමාගම විසින් රු.22,000 බැගින් ගෙවා තිබුණෙන් වක්‍රලේඛයට පටහැනිව සේවකයින් 3444 දෙනෙකුට වැඩිපුර ගෙවා තිබුණ ප්‍රසාද දීමනාව රු.63,405,850 ක් වූ අතර මේ සඳහා භාණ්ඩාගාර අනුමැතිය ලබා ගෙන නොතිබුණි.	2020 වර්ෂයට අදාළ ප්‍රසාද දීමනාව සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය ලබා ඇත.	වැඩියෙන් ගෙවූ දීමනා සඳහා කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ අනුමැතිය ලබා ගත යුතුය.
(ඈ) 2017 මැයි 16 දිනැති අංක DMS/1741 දරන කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ ලිපිය	සමාගමේ ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී තනතුර වර්තමානය වන විටත් කොන්ත්‍රාත් පදනමින් බඳවා ගන්නා තනතුරක් වන අතර එය ස්ථිර පදනමින් බඳවා ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණි. මෙම තනතුර සඳහා බඳවා ගැනීමේ පටිපාටිය අනුමත කර නොතිබුණ අතර වැටුප හා දීමනා අවස්ථා කිහිපයකදී කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුව හා අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණ මඟින් අනුමත කර තිබුණි. එම තනතුරේ කාර්යභාරය හා රැකියා විස්තරය අනුව නිශ්චිත වැටුපක් අනුමත කර ගැනීමට සමාගම කටයුතු කර නොතිබුණි. වක්‍රලේඛවලට පටහැනිව සමාගමේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විවිධ වැටුප් හා දීමනා අනුමත කර තිබුණ අතර ඒ අනුව විධිමත් අනුමැතියකින් තොරව 2019, 2020 හා 2021 වර්ෂවලදී ගෙවා තිබුණ වැටුප් හා දීමනා රු.6,546,667 ක් විය.	ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී තනතුරට එක් අවුරුද්දක කාලසීමාවක් කොන්ත්‍රාත් පදනම මත 2019 වර්ෂයේදී මාසිකව රු.390,000 වැටුපක් ගෙවීමට කැබිනට් අනුමැතිය ලැබී ඇත. එම කැබිනට් අනුමැතිය මඟින් අනුමත කළ රු.390,000 වැටුප පදනම් කර ගනිමින් 2020 වර්ෂයේ සිට ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී තනතුරට වැටුප් ගෙවා ඇත. පසුව ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී තනතුරට අනුමත මාසික වැටුප අධ්‍යක්ෂක මණ්ඩල රැස්වීම් අංක - 90 පරිදි රු.399,000 වශයෙන් අනුමත කර ඇත. ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී තනතුර හා බැඳී අවධානම් දැරීම හා වගකීම් පදනම් කර ගනිමින් හා මීට ඉහත ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී තනතුර දැරූ නිලධාරීන් මෙම තනතුර හැර යාමට	වක්‍රලේඛ ලිපිය පරිදි සියළු වැටුප් හා දීමනා ඇතුළත් වන පරිදි බඳවා ගැනීමේ පරිපාටිය කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ අනුමැතිය ලබා ගත යුතුය.
			ඔවුන් වෙත ගෙවූ වැටුප ප්‍රමාණවත් නොවන බව නිරීක්ෂණය කර ඇත. 2021 ජූනි 01 දිනැති DMS/1747/Vol-I ලිපිය මඟින් දක්වා ඇත්තේ කළමනාකරණ සේවා

වැටුප් කේත සමඟ ලංකා සතොස ලිමිටඩ් එකඟ වේ නම් සාමාන්‍යාධිකාරී හා නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී තනතුරු සඳහා බඳවා ගැනීමේ පටිපාටි අනුමත කර ගැනීමට අවස්ථාව ඇති බව කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවේ අධ්‍යක්ෂක ජනරාල් විසින් ප්‍රකාශ කර ඇත. ඉදිරියේදී මේ පිළිබඳව විෂයභාර අමාත්‍යතුමන් හා අමාත්‍යාංශ ලේකම් සමඟ වැඩිදුරටත් සාකච්ඡා කර තීරණයකට එළඹීමට බලාපොරොත්තුවේ.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු.1,387,666,643 ක පාඩුවක් වූ අතර ඊට අනුරූප ඉකුත් වර්ෂයේ පාඩුව රු.3,158,544,037 ක් විය. ඒ අනුව මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු.1,771,177,394 ක වර්ධනයක් නිරීක්ෂණය විය. මෙම වර්ධනයට ආදායම හා අනෙකුත් අදායම් රු.9,712,379,878 කින් වැඩි වීම, අපහායනය සඳහා වෙන්කිරීම් කර නොතිබීම හා ණය පොලිය වියදම රු.961,037,335 කින් අඩුවීම ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

2.2 අනුපාත විශ්ලේෂණය

සමාගමේ පසුගිය වර්ෂ දෙකක හා සමාලෝචිත වර්ෂය සමඟ අනුපාත විශ්ලේෂණය පහත පරිදි විය.

වර්ෂය	2018	2019	2020
දළ ලාභ අනුපාතය	12%	11%	10.6%
ශුද්ධ ලාභ අනුපාතය	(10%)	(12%)	(3.9%)
ජංගම වත්කම් අනුපාතය	1:1.388	1:1.63	1: 0.6
ක්ෂණික අනුපාතය	1:3.58	1:2.58	1:0.23
ණය අනුපාතය	2328.44%	1373.39%	1,600.17%

ඉහත අනුපාත විශ්ලේෂණය අනුව, පසුගිය වර්ෂවලදී හා සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ශුද්ධ අලාභයක් වාර්තා කර තිබුණු අතර 2018 – 2019 කාල පරිච්ඡේදය තුළදී ශුද්ධ අලාභ අනුපාතය සියයට 10 සිට සියයට 12 දක්වා වැඩි වී තිබුණ අතර සමාලෝචිත වර්ෂයේදී එය සියයට 3.9 දක්වා අඩු වී තිබුණි. පසුගිය වර්ෂවලදී ජංගම වත්කම් ඉක්මවූ ජංගම වගකීම් වාර්තා වී තිබුණ හෙයින් ජංගම වත්කම් අනුපාතය හා ක්ෂණික වත්කම් අනුපාතය දුර්වල තත්ත්වයක පැවතුණි. එබැවින් කාරක ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතා සඳහා ණය ලබා ගෙන තිබුණ අතර සමාගමේ ණය අනුපාතය 2016 වර්ෂයේදී සියයට 53.22 සිට 2018 වර්ෂයේදී සියයට 2328.44 දක්වා වැඩි වී තිබුණි. එම

අනුපාතය 2019 වර්ෂයේදී සියයට 1373.39 දක්වා අඩු වී තිබුණද සමාලෝචිත වර්ෂයේදී එය වැඩි වී තිබුණි. කෙසේ වෙතත් සියයට අඩු ප්‍රතිශතයක් පවත්වා ගෙන යාමට සමාගම අපොහොසත් වී තිබුණි.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 අනාර්ථික ගනුදෙනු

විගණන නිරීක්ෂණය

2019 සිංහල හා හින්දු අවුරුදු උත්සවය ඉලක්ක කර ගෙන අලෙවිසැල්වල තොග වර්ධනය කිරීම සහ අලෙවිය වැඩි කර ගැනීම සඳහා එඬේරමුල්ල තොග ගබඩාවේ මෙහෙයුම් කටයුතු සඳහා මාස 2 කට පමණක් Pallet Jack Cart එකක් රු.7,500 බැගින් 6 ක් ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලියකින් තොරව 2019 වර්ෂයේදී කුලියට ගෙන තිබුණි. මෙම උපකරණයක පැවති මිල රු.55,000 වූ බැවින් මිලදී ගැනීම ආර්ථික පිරිමැසුම්දායක නොවන බව සඳහන් කරමින් කුලියට ගැනීමට තීරණය කර තිබුණ අතර එම සමාගම සමඟ ගිවිසුමකට එළඹ නොතිබුණි. කෙසේ නමුත් 2022 ජුනි 25 දින වන විට ගබඩා 3 ක මෙහෙයුම් කටයුතු සඳහා අනුමැතියකින් තොරව උපකරණ 59 ක් කුලියට ගෙන තිබුණ අතර වැය කර තිබුණු මුදල රු.9,230,752 ක් විය. ආර්ථික පිරිමැසුම් බව සැලකිල්ලට ගෙන කටයුතු නොකිරීම නිසා කුලියට ගත් මුදලින් උපකරණ 165 ක් පමණ මිලදී ගැනීම සමාගමට අහිමිව ගොස් තිබුණි.

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

නිර්දේශය

Noble Lanka (Pvt) Ltd මගින් Pallet Jack Cart ලබා ගැනීමට අදාළව නිසි පරිදි යාවත්කාලීන කරන ලද ලිපිගොනුවක් නොමැති බැවින් ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධව හෝ ගිවිසුම සම්බන්ධව නිශ්චිතව ප්‍රකාශ කළ නොහැක. විවිධ අවස්ථාවල ඉහළ කළමනාකාරිත්වය විසින් ගනු ලබන තීරණ වලට අනුව මිලදී ගැනීමක් සිදු නොකර කුලී පදනම මත මෙම ගබඩාවන් සඳහා Pallet Jack Cart ලබා ගත් බව දක්වා තිබුණි.

ආර්ථික පිරිමැසුම් බව සැලකිල්ලට ගෙන කටයුතු කළ යුතුය.

3.2 හඳුනාගත් පාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය

(අ) 2006 රජයේ ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 1.3.2 වගන්තිය අනුව මුදල් සැපයීමේ මූලාශ්‍රය නොතකා සියළුම ප්‍රසම්පාදන සඳහා ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ අනුව කටයුතු කළ යුතු වුවත් සමාගමේ ස්ථාවර වත්කම් මිලදී ගැනීම සඳහා ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලියකින් තොරව සමුපකාර තොග වෙළඳ සංස්ථාවේ පරිපාලිත සමාගමක් වන CWE Construction Ltd වෙත පිරිනමා තිබුණි. එම ආයතනය විසින් ලබා දෙන ප්‍රසම්පාදන අයිතමයේ පිරිවැයට අමතරව අයිතමයේ පිරිවැයෙන් සියයට 3 ක පරිපාලන ගාස්තුවක් ගෙවා තිබුණි. 2019 හා 2020 වර්ෂවලදී එම සමාගම හරහා මිලදී ගෙන තිබුණු ස්ථාවර වත්කම් එකතුව රු.283,172,592 ක් වූ අතර පරිපාලන ගාස්තු වශයෙන් රු.8,495,178

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

නිර්දේශය

අදහස් දක්වා නොතිබුණි.

ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහය අනුව කටයුතු කළ යුතුය.

ක් ගෙවා තිබුණි. ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලිය අනුගමනය කර කටයුතු නොකිරීම නිසා සමාගමට අමතර පිරිවැයක් දැරීමට සිදු වී තිබුණි.

(ආ) සමුපකාර තොග වෙළඳ සංස්ථාවට අයත් රට බිම වෙළඳ සැල්වල මෙහෙයුම් කටයුතු ලංකා සතොස ලිමිටඩ් විසින් සිදු කරන අතර ඒ සඳහා වාර්ෂිකව සමුපකාර තොග වෙළඳ සංස්ථාවට පුරස්කාර වියදමක් ද රට බිම වෙළඳ සැල් බලපත්‍රය අළුත් කිරීම සඳහා වියදමක්ද දෙපාර්ශවය අතර ගිවිසුමකින් තොරව සමාගම විසින් ගෙවනු ලබයි. මෙම බලපත්‍ර පවරා ගැනීම සඳහා 2016 වර්ෂයේ සිට කටයුතු කළද 2022 ජුනි 25 දින වන විටත් පවරා ගෙන නොතිබුණි. මෙසේ පවරා නොගැනීම නිසා පුරස්කාර වශයෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේදී රු.11,320,056 ක අමතර වියදමක් දරා තිබුණි.

CWE Retail (Pvt) Ltd ආයතනය සතුව තිබූ රට බිම වෙළඳසල් බලපත්‍ර තවදුරටත් CWE Retail (Pvt) Ltd නමින් ආයතනයක් පවත්වා ගෙන නොයන බැවින් අප ආයතනයට පවරා ගැනීමට හැකි වූ අතර දැනට සමුපකාර තොග වෙළඳ සංස්ථාව යටතේ පවතින රට බිම වෙළඳසල් බලපත්‍ර සඳහා පුරස්කාර ගෙවීම් සිදු කරනු ලබයි.

රට බිම වෙළඳසල් බලපත්‍ර, සමාගම නමින් පවරා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

(ඇ) අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණ අනුව පාරිභෝගිකයන්ට සහන දීමේ අරමුණින් සැමන් හා පරිප්පු යන ආහාර ද්‍රව්‍ය දෙක සඳහා 2020 මාර්තු 18 සිට 2020 අප්‍රේල් 29 දක්වා කාලය තුළ මිල අඩු කිරීම නිසා පිරිවැය මත ගණනය කළ අලාභය රු.705,620,093 ක් වූ මුදල, මුදල් අමාත්‍යාංශය විසින් සමාගමට පියවා තිබුණි. සමාගම විසින් ගණනය කර තිබුණු ගැනුම් මිල හා ගැනුම් පිරිවැය අතර වියදම රු.71,987,819 ක් වූ අතර එයින් රු.42,000,000 ක් පියවීමට අංක 21/0563/313/016 හා 2021 අප්‍රේල් 20 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණයෙන් අනුමත කර තිබුණි. සමාගම විසින් මුදල් අමාත්‍යාංශයෙන් මෙම මුදල ප්‍රතිපූරණය කරන ලෙස ඉල්ලීම් කර තිබුණද එය 2022 ජුනි 27 දින වන විටත් ලැබී නොතිබුණි. ඒ අනුව, මුළු මුදල වූ රු.71,987,819 සමාගමට සිදු වූ පාඩුවක් විය.

අදහස් දක්වා නොතිබුණි.

සිදු වී ඇති පාඩුව පියවා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

(ඈ) අංක 2197/12 හා 2020 ඔක්තෝබර් 13 දිනැති අතිවිශේෂ ගැසට් පත්‍රය මඟින් 2020 ඔක්තෝබර් 14 දින සිට සිනි මත පනවා තිබුණු එතෙක් පැවති බද්ද ගත 25 දක්වා අඩු කර තිබුණ අතර අංක 2201/8 හා 2020 නොවැම්බර් 10 දිනැති අති විශේෂ ගැසට් පත්‍රය මඟින් සිනි මත පාලන මිලක් නියම කර තිබුණි. බදු අඩු කිරීම හා පාලන මිල නියම කිරීම මත සමාගම මිලදී ගත යුතු මිල රු.80 ක් වූ අතර විකුණුම් මිල රු.85 ක් විය. 2020 ඔක්තෝබර් 14 දින සමාගම සතුව පැවති සිනි තොගය කිලෝ ග්‍රෑම් 919,409 ක් වූ අතර ඒ මත ගණනය කළ රු.37,159,974 ක් වූ අලාභය මුදල් අමාත්‍යාංශය විසින් සමාගමට පියවා

අදහස් දක්වා නොතිබුණි.

නිසි පරිදි ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලිය අනුගමනය කළ යුතුය.

තිබුණි. බද්ද ගත 25 දක්වා අඩු කළද සමාගම විසින් රු.80 ට වඩා වැඩි මිලට ප්‍රසම්පාදනය කර මිලදී ගෙන තිබුණු බැවින් පාලන මිල ඉවත් කළ දිනය වූ 2021 පෙබරවාරි 08 දින වන විට සමාගමට සිදු වූ පාඩුව රු.42,814,915 ක් විය.

3.3 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) ජ්‍යෙෂ්ඨ වෙළඳ සහයකු ලෙස ලබා දුන් ස්ථාන මාරු වීම අවිධිමත් ආකාරයට ලබා දීම හා සේවයට වාර්තා කිරීමට ඉඩ නොදීම, සේවය අත්හිටුවීමක් ලෙස සලකා සේවකයා විසින් පවරන ලද නඩුවේදී රු.883,683 ක් සමාගම විසින් සේවකයාට ගෙවා තිබුණ අතර බණ්ඩනයකින් තොරව පෙර සේවා ස්ථානයේ නැවත සේවයේ පිහිටුවා තිබුණි. ඒ අනුව සමාගමේ කළමනාකරණ තීරණ නිසියාකාරව නොගැනීම මත සමාගම විසින් සේවකයාට ගෙවන ලද වන්දි මුදල හා නීති ගාස්තු එකතුව රු.1,183,683 ක් ඊට වගකිව යුතු නිලධාරීන්ගෙන් අයකළ යුතු වුවත් එසේ අය කර නොතිබුණි.</p>	<p>නඩු තීන්දුව 2020 වර්ෂයේ ලබා දුන් අතර, නඩුවට අදාළ සිදුවීම 2016 වර්ෂයේ සිදුවූවකි. නඩු තීන්දුව ප්‍රකාශයට පත් කරන වර්ෂය වන විට සිදුවීමට අදාළ කාලසීමාව තුළ මානව සම්පත් අංශයේ සේවය කළ ඉහළ නිලධාරීන් හා අදාළ ප්‍රාදේශීය කළමණාකරුද සේවයේ නියුක්තව සිටි නොමැති හෙයින් අදාළ මුදල් අය කර ගැනීමට හැකිවී නොමැත.</p>	<p>මේ පිළිබඳව අභ්‍යන්තර පරීක්ෂණයක් පවත්වා කටයුතු කළ යුතුය.</p>
<p>(ආ) අධ්‍යක්ෂ (මානව සම්පත්) ලෙස තනතුර දරන ලද නිලධාරියකු සුදුසුකම් සනාථ නොකිරීම මත සේවයෙන් පහ කිරීම සම්බන්ධයෙන් එම නිලධාරියා කම්කරු විනිශ්චයාධිකරණයේ 2017 ජුනි 15 දින ගොනු කර තිබුණු නඩුවේ තීන්දුව අනුව රාජ්‍ය පරිපාලන චක්‍රලේඛ හා ආයතන සංග්‍රහය අදාළ නොවන බවත් ඒ සඳහා අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල තීරණ අනුව කටයුතු කළ යුතු බවත් තීරණය කර තිබුණද මෙම නඩු තීන්දුවට පෙර හෝ පසුව සමාගමේ පරිපාලන කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය වන නීතිමය පසුබිම පිළිබඳව අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයේ අවධානය යොමු කර ඒ සඳහා ගත යුතු ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොතිබුණි. නිලධාරියාව සේවයෙන් පහ කිරීම, බඳවා ගැනීමේ ක්‍රියාපටිපාටිය අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් අනුමත නොකිරීම, සම්මුඛ පරීක්ෂණ මණ්ඩලය නිසි පරිදි කටයුතු නොකිරීම හා පෞද්ගලික ලිපිගොනු යාවත්කාලීනව පවත්වා නොගැනීම යන කරුණු මෙම නඩු තීන්දුව සමාගමට අවාසිදායක වීමට බලපෑ හේතු වූ අතර ඒ අනුව ගෙවීමට සිදු වූ වන්දි මුදල හා නීති ගාස්තු එකතුව රු.3,302,480 ක්</p>	<p>මෙම නඩුවට අදාළ අධ්‍යක්ෂක (මානව සම්පත්) 2006 වසරේ සේවයට බඳවාගෙන ඇති අතර ලංකා සකොස ලිමිටඩ් ආරම්භක ඉහළ කළමණාකාරීත්වයට බඳවා ගෙන ඇත. මෙම බඳවා ගැනීමට අදාළ සම්මුඛ පරීක්ෂණය රේඛීය අමාත්‍යාංශ ලේකම් ප්‍රමුඛ කමිටුවක් මගින් සිදු කර ඇති බවත්, එම බඳවා ගැනීමට අදාළ කිසිදු ලේඛනයක් මානව සම්පත් අංශය සතු නොවන බැවින් අදාළ වගකිව යුතු නිලධාරීන් පිළිබඳව තොරතුරු අනාවරණය කරගැනීමට හැකියාවක් නොමැත.</p>	<p>මේ පිළිබඳව අභ්‍යන්තර පරීක්ෂණයක් පවත්වා කටයුතු කළ යුතුය.</p>

ඊට අදාළ වගකිව යුතු පාර්ශවයන්ගෙන් අය කළ යුතු වුවත් එසේ අය කර ගෙන නොතිබුණි.

3.4 මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

නිර්දේශය

(අ) සමාගමේ ගොඩනැගිලි කුලියට ගැනීමේ මාර්ගෝපදේශය අනුව ගොඩනැගිලි නොමැති හිස් ඉඩම් සඳහා අනාගතයේ වෙළඳසැල් පටන් ගැනීමේ උපකල්පනය මත අත්තිකාරම් නොගෙවිය යුතු වුවත්, 2020 දෙසැම්බර් 31 දින වන විට එළඹ තිබුණු ගිවිසුම් 29 ක් අනුව ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම් කටයුතු සඳහා වසර 1 ½ ක අත්තිකාරම් මුදල් ලෙස රු.34,234,996 ක් තක්සේරු වාර්තාවක් ලබා ගැනීමකින් තොරව ගෙවා තිබුණි. එසේ ඉදි කරන ලද ගොඩනැගිලිවලින් භාවිතයට සුදුසු පරිදි ඉදිකිරීම් සිදුකර සමාගමට භාරදී නොතිබුණු ගොඩනැගිලි හිමිකරුවන් 29 දෙනෙකුගෙන් 18 දෙනෙකුට එරෙහිව රු.27,435,000 ක් අය කර ගැනීම සඳහා නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග ගෙන තිබුණි. එසේ වුවද, 2022 ජුනි 15 දින වන විටත් එම මුදලින් කිසිදු මුදලක් අය කර ගෙන නොතිබුණි.

අදහස් දක්වා නොතිබුණි.

ගොඩනැගිලි කුලියට ගැනීමේ මාර්ගෝපදේශය අනුව කටයුතු කළ යුතුය.

(ආ) කුළී පදනම මත ලබා ගත් රජයේ ආයතනවලට අයත් ගොඩනැගිලි 10 ක් වෙනුවෙන් විධිමත්ව එළඹී බදු ගිවිසුමකින් තොරව කුළී තැන්පතු වශයෙන් රු.2,708,780 ක් ගෙවා තිබුණි. ගිවිසුම්වලට එළඹීමට හා අලෙවි සැල් විවෘත කිරීමට පෙර කුළී අත්තිකාරම් වශයෙන් අලෙවි සැල් 52 කට රු.81,652,836 ගෙවා තිබුණු අතර ඉන් අලෙවිසැල් 17 ක් ගිවිසුමට එළඹී දිනට පසුව හා අලෙවිසැල් 35 ක් අත්තිකාරම් මුදල් ගෙවීමෙන් පසුව වසර 4 ක් ප්‍රමාදව විවෘත කර තිබුණි. එම අලෙවිසැල්වල මෙහෙයුම් කටයුතු ආරම්භ කිරීම ප්‍රමාද වීම හේතුවෙන් සමාගමේ මුදල් මාස 2 සිට වසර 4 දක්වා කාලයක් සමාගමට ආදායමක් ඉපැයීමකින් තොරව බාහිර පාර්ශවයන් සතුව පැවති බව සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට අත්තිකාරම් ශේෂයේ නියැදියක් පරීක්ෂා කිරීමේදී නිරීක්ෂණය විය.

අදහස් දක්වා නොතිබුණි.

ගොඩනැගිලි කුලියට ගැනීමේ මාර්ගෝපදේශය අනුව කටයුතු කළ යුතුය.

(ඇ) සමාගමේ අලෙවිසැල් ජාලය තුළ අලෙවිසැල් 317 කට ආරක්ෂිත කැමරා පද්ධති ස්ථාපිත කිරීම සඳහා රු.152,902,347 ක් වූ කොන්ත්‍රාත් මුදලකට 2016 නොවැම්බර් 16 දින පෞද්ගලික සමාගමක් සමඟ ගිවිසුමකට එළඹ තිබුණි. මෙම සමාගම සමඟ ඇති කර ගත් ගිවිසුම අනුව වගකීම් කාලය වසර 2 ක් වූ අතර එය අවසන් වූ පසු නඩත්තු කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය පියවර ගෙන නොතිබුණි. මෙම කැමරා පද්ධතියේ දර්ශන පරීක්ෂා කිරීම හා ගබඩා කිරීම සඳහා ක්‍රමවේදයක්ද නොවීය. 2022 ජූනි 25 දින වන විට අලෙවිසැල් 445 ක මෙහෙයුම් කටයුතු පැවතියද ආරක්ෂිත කැමරා පද්ධති ස්ථාපිත කර තිබුණේ අලෙවිසැල් 313 ක පමණි. ඉන් 2022 අප්‍රේල් 18 දින වන විට ක්‍රියාත්මකව පවතින්නේ අලෙවිසැල් 70 ක පමණක් වූ බැවින් ආරක්ෂිත කැමරා පද්ධතිය ස්ථාපිත කිරීමේ අරමුණු ඉටු වී නොතිබුණි.

අදහස් දක්වා නොතිබුණි.

ආරක්ෂිත කැමරා පද්ධති ස්ථාපිත කර එහි අරමුණු ඉටු කර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

3.5 ප්‍රසම්පාදන කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 2006 මාර්තු 24 දිනැති අංක 128 දරන ජාතික අයවැය චක්‍රලේඛයෙහි සඳහන් ආකෘතිය පරිදි වාර්ෂික ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මක් සකස් කළ යුතු වුවත් සමාගම විසින් වාර්ෂික ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මක් සකස් කර නොතිබුණි.	2020 වර්ෂයට අදාළ ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මක් සකස් කර ඇති අතර එහි පිටපතක් මේ සමඟ ඉදිරිපත් කර ඇත.	චක්‍රලේඛය පරිදි වාර්ෂික ප්‍රසම්පාදන සැලැස්ම සකස් කළ යුතුය.
(ආ) ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 4.2.1 (ආ) ඡේදය අනුව අවම වශයෙන් වසර 3 ක කාලයකට අපේක්ෂිත ප්‍රසම්පාදන කටයුතු සඳහා ප්‍රධාන ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මක් සකස් කළ යුතු වුවද සමාගම විසින් එක් අවුරුද්දක් සඳහා පමණක් ප්‍රසම්පාදන සැලැස්ම පිළියෙල කර තිබුණි. තවද, ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ 4.2.2 හි දැක්වෙන පරිදි ප්‍රසම්පාදන කාලසටහනක් පිළියෙල කර නොතිබුණි.	ඉදිරියේදී ප්‍රායෝගික තත්වයන් තුළ කළමනාකාරිත්වයේ එකඟතාවය මත වර්ෂ 03 ක කාලයකට අපේක්ෂිත ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මක් පිළියෙල කරනු ඇත. කෙසේ වෙතත් ආයතනය කඩිනම් ව්‍යාපෘති ආරම්භ කිරීමට සිදුවන බැවින් සෑම විටම ප්‍රසම්පාදන කාල සටහනට අනුව කටයුතු කිරීම ප්‍රායෝගිකව සිදු කළ නොහැකි වනු ඇත.	ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහය අනුව කටයුතු කළ යුතුය.
(ඇ) ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ 2.3.2 (ඇ) ප්‍රකාරව අදාළ පිරිවිතර ඇතුළු ලංසු ලේඛන කෙටුම්පත් සකස් කිරීම, එම ලේඛන සමාලෝචනය කිරීම හා අනුමත කිරීම තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටුව විසින් සිදු කර නොතිබුණි. තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටුව ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 2.6.1 (අ) හා (ඇ) මාර්ගෝපදේශ අනුගමනය කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි. ප්‍රසම්පාදන කමිටු හා තාක්ෂණ ඇගයීම් කමිටු ඒකාබද්ධව	දැනට ජාතික තරඟකාරී ලංසු ක්‍රමය යටතේ කැඳවනු ලබන ප්‍රසම්පාදනයන්වලට අදාළ පිරිවිතරයන් සහ ලංසු ලේඛනයන් සඳහා ලංසු කැඳවීමට ප්‍රථම තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටුවේ අනුමැතිය ලබා ගෙන ඇත.	එසේ අනුමැතිය ලබා ගෙන නොතිබුණ බව විගණන විමසුම් මඟින් පෙන්වා ඇති අතර ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහය අනුව කටයුතු කළ යුතුය.

කළ යුතු කාර්යයන් ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ 2.11.1 හි දැක්වෙන්න ඒ අනුව කටයුතු කර නොතිබුණි.

(ඇ)	ලංකා සතොස ලිමිටඩ්හි බුස්ස ගබඩාව සඳහා පරිගණක උපකරණ හා උපාංග මිලදී ගැනීම සඳහා 2020 වර්ෂයේදී රු.1,080,300 ක් වැය කර තිබුණි. 2020 වර්ෂයේදී මිලදී ගැනීමට අවශ්‍යතාවයක් නොතිබුණු මෙම පරිගණක හා උපාංග ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මට ඇතුළත්ව නොතිබුණි. ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ 2.5.1(ආ), (ඇ), (ඈ), 4.3.1, 4.3.2, 8.9.1 (ආ) හා 8.12.3 ට පටහැනිව මෙම වත්කම් මිලදී ගෙන තිබුණි.	2020 වර්ෂය ආරම්භයේදී බුස්ස තොග ගබඩාව විවෘත කිරීමට සැලැස්මක් නොතිබුණු අතර දිවයින පුරා හිඟයකින් තොරව භාණ්ඩ බෙදාහැරීමේ ක්‍රියාවලිය අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාම සඳහා ඔරුගොඩවත්ත ගබඩාවේ ඉඩකඩ ප්‍රමාණවත් නොවුනු බැවින් බුස්ස ගබඩා සංකීර්ණයේ ගබඩාවක් ලබා ගෙන ඇත. යාවත්කාලීනව ප්‍රසම්පාදන ලිපිගොනු පවත්වාගෙන යාමට කටයුතු කරනු ඇත.	ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහය අනුව කටයුතු කළ යුතුය.
(ඉ)	ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ 4.2.3, 5.4.1, 5.4.10, 8.9.1, 8.12.2 ට පටහැනිව හා 2020 වර්ෂයේ ප්‍රසම්පාදන සැලැස්මට පරිබාහිරව ජාඇල නව අලෙවිසැල සඳහා මිලදී ගෙන තිබුණු Pylon Cladding සඳහා රු.1,002,000 ක් ද, ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ 4.2.3, 5.4.10, 7.8 සහ 8.7.1 ට පටහැනිව ක්‍රියා කරමින් වායු සමීකරණ යන්ත්‍ර මිලදී ගැනීම සඳහා රු.4,306,855 ක් ද වැය කර තිබුණි.	මෙම ප්‍රසම්පාදනයන් වෙළඳපල මිල සැදහුම් ක්‍රමය යටතේ කැඳවන ලද ප්‍රසම්පාදනයන් බව දන්වා තිබුණි.	ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහය අනුව කටයුතු කළ යුතුය.
(ඊ)	රු.3,952,000 ක් වූ මුදල් පිරික්සුම් මෙස 100 ක් මිලදී ගැනීමේදී මූලික සුදුසුකම් සම්පූර්ණ කර නොතිබුණු ලංසුකරුවන් දෙදෙනෙකුට ප්‍රතික්ෂේප කර තිබුණ අතර ඉන් එක් ලංසුකරුවකු වෙත ප්‍රසම්පාදනය පිරිනැමීමට තාක්ෂණික ඇගයීම් කමිටු නිර්දේශයකින් තොරව ප්‍රසම්පාදන කමිටුව තීරණය කර තිබුණි. ඒ අනුව ප්‍රසම්පාදන පටිපාටියෙන් බැහැරව කටයුතු කරමින් ප්‍රසම්පාදන කමිටුව ප්‍රසම්පාදනය පිරිනමා තිබුණි.	සැපයුම්කරුවන් සාම්පල පරීක්ෂාවෙන් අනතුරුව ඇණවුම් නිකුත් කිරීමට දෙපාර්තමේන්තු ප්‍රසම්පාදන කමිටුව අනුමැතිය ලබා දී ඇත. එම උපදෙස් වලට යටත්ව එම සැපයුම්කරුගේද සාම්පල පරීක්ෂාවක් සිදු කර තාක්ෂණික කමිටු ඇගයීම් වාර්තාවක් නිර්දේශ සහිතව ලබා දී ඇත.	ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ අනුව කටයුතු කළ යුතුය.

3.6 මානව සම්පත් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය

කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම

නිර්දේශය

සමාගමේ අනුමත කාර්යය මණ්ඩලය ඉක්මවා තනතුරු 556 ක් එනම් ගණකාධිකාරීවරයකු, රියදුරුවරයකු හා වෙළඳ සහායක තනතුරු 554 දෙනෙකු බඳවා ගෙන තිබුණ අතර ඒ සඳහා කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවෙන් අනුමැතිය ලබා ගෙන

අනුමත ජේෂ්ඨ ගණකාධිකාරී තනතුරෙහි පුරප්පාඩුව ගණකාධිකාරී තනතුරේ සේවය කරන නිලධාරිනියකට ලබා දී ඇති අතර එම තනතුරට නිලධාරිණිය උසස් කිරීමේ අරමුණින් ගණකාධිකාරී තනතුරට

අනුමත බඳවා ගැනීමේ පරිපාටිය අනුව කටයුතු කළ යුතු අතර සංශෝධනයන් සිදු කිරීමේදී ඒ සඳහා

නොතිබුණි. කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවෙන් අනුමත කර ගෙන තිබුණු කාර්ය මණ්ඩලයට පරිබාහිරව නව තනතුරු නාමයන් 4 ක් ඇති කර තිබුණ අතර එම තනතුරු සඳහා සේවකයින් 10 දෙනෙකු බඳවා ගෙන තිබුණි. කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුව මගින් අනුමත බඳවා ගැනීමේ පටිපාටියකින් තොරව තනතුරු 09 ක් සඳහා සේවකයින් 184 ක් බඳවා ගෙන තිබුණි.

බඳවා ගෙන ඇත. 2021 කාර්යමණ්ඩල ප්‍රතිව්‍යුහගත කිරීමේදී රියදුරු තනතුරු හා වෙළඳ සහායක තනතුරු සඳහා කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුවෙන් අනුමැතිය ඉල්ලා ඇත.

අනුමැතිය ලබාගත යුතුය.

4. ගිණුම්කටයුතුභාවය සහ යහපාලනය

4 : 1 මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීම

විගණන නිරීක්ෂණය

2003 ජුනි 02 දිනැති අංක පීර්ඩ් 12 දරන රාජ්‍ය ව්‍යාපාර චක්‍රලේඛයේ 6.5 ඡේදය ප්‍රකාරව මූල්‍ය වර්ෂය අවසන් වී දින 60 ක් ඇතුළත වාර්ෂික මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු වුවත් සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණකාධිපතිට 2022 මාර්තු 23 දින ඉදිරිපත් කර තිබුණේ වසර 2 ක් ප්‍රමාදවය. තවද මූල්‍ය ප්‍රකාශන සමඟ වර්ෂයට අදාළ වාර්ෂික වාර්තාවේ කෙටුම්පත් වාර්ෂික වාර්තාවද විගණනයට ඉදිරිපත් කළ යුතු වුවත් සමාගම විසින් එම වාර්තාව ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.

කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම

2020 වර්ෂය වන විට ලංකා සතොස සමාගම සතුව පැවති මුළු අලෙවිසැල් ජාලයෙන් (420), 117 පමණක් පරිගණක ගත කර තිබීම හේතුවෙන් Manual අලෙවිසැල් වල තොග හා විකුණුම් සම්බන්ධ සියළුම ක්‍රියාවලීන් ප්‍රධාන කාර්යාලයේ නිලධාරීන් මගින් නැවත පරීක්ෂා කිරීම මූල්‍ය ප්‍රකාශ සැකසීම ප්‍රමාද වීමට හේතු විය. වර්තමානය වන විට සියලුම අලෙවිසැල් පරිසහක ගත කර ඇති බැවින් පෙර පැවති ප්‍රමාදයන් අවම කර ගැනීමට හැකියාව ඇත.

නිර්දේශය

චක්‍රලේඛය ප්‍රකාරව අදාළ කාලසීමාව තුළ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.

4 : 2 සංයුක්ත සැලැස්ම

විගණන නිරීක්ෂණය

සමාගම විසින් 2020 -2023 කාල පරිච්ඡේදය සඳහා සංයුක්ත සැලැස්මක් සකස් කර තිබුණු අතර එය 2014 පෙබරවාරි 17 දිනැති අංක 01/2014 දරන රාජ්‍ය මුදල් චක්‍රලේඛයේ දක්වා ඇති කරුණු ඇතුළත්ව සකස් කර නොතිබුණි. ඒ අනුව පසුගිය වර්ෂ තුනෙහි මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලයේ සමාලෝචනයක්, සමාලෝචිත වර්ෂයේ ඉටු කර ගත යුතු ඉලක්ක හා අරමුණු සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරුවන්ගේ වගකීම් පැහැදිලිව හඳුනා ගත් ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් හා කාර්යසාධන දර්ශක මෙම සංයුක්ත සැලැස්මෙහි ඇතුළත්ව නොතිබුණි.

කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම

සිල්ලර වෙළඳාම මූලික කර ගත් අප ආයතනයේ සංයුක්ත සැලැස්ම තුළ විකුණුම් ඉලක්ක සඳහා මූලිකත්වය ලබා දී ඇති අතර දැක්ම සහ මෙහෙවර පැහැදිලිව දක්වා ඇත.

නිර්දේශය

දැක්ම හා මෙහෙවර ක්‍රියාත්මක කිරීමට අවශ්‍ය ඉලක්කයන් පැහැදිලිව හඳුනා ගෙන චක්‍රලේඛය පරිදි කටයුතු කළ යුතුය.